

1 Lineárna závislosť a nezávislosť

- 1.1. Overte, že $\mathbb{R}$ je vektorový priestor nad poľom $\mathbb{Q}$. Dokážte, že v tomto priestore sú 1 , $\sqrt{2}$ a $\sqrt{3}$ lineárne nezávislé.
- 1.2. Ukážte, že vo vektorovom priestore $\mathbb{R}$ nad $\mathbb{Q}$ (z predošlej úlohy) sú lineárne nezávislé vektory $1 + 3\sqrt{2}$ a $2 - \sqrt{2}$.
- 1.3. Sú 1 , $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$, $\sqrt{6}$ lineárne nezávislé vo vektorovom priestore $\mathbb{R}$ nad poľom $\mathbb{Q}$? (Hint: Úlohu môže o niečo zjednodušiť, ak sa pozriete na 1 a $\sqrt{3}$ ako prvky priestoru $\mathbb{R}$ nad poľom $\mathbb{Q}(\sqrt{2}) = \{a + b\sqrt{2}; a, b \in \mathbb{Q}\}$.)
- 1.4. Zistite, či dané vektory sú lineárne závislé v príslušnom vektorovom priestore:
  - a) $(1,2,3)$, $(1,3,2)$, $(2,1,5)$ v $\mathbb{R}^3$,
  - b) $(1,2,3)$, $(1,3,2)$, $(2,1,5)$, $(1,127,3)$ v $\mathbb{R}^3$,
  - c) $(1,3,4)$, $(2,1,3)$, $(3,1,4)$ v $\mathbb{Z}_5^3$
  - d) $(1,3,4)$, $(2,1,3)$, $(3,1,4)$ v $\mathbb{Z}_7^3$.
- 1.5. Zistite, či sú nasledujúce funkcie lineárne závislé vo vektorovom priestore všetkých funkcií z $\mathbb{R}$ do $\mathbb{R}$:
  - a) $x + 1$, x^2 , x^3 ,
  - b) 1 , $x + a$, $x^2 + bx + c$ (a, b, c môžu byť ľubovoľné reálne čísla),
  - c*) 1 , $\cos x$, $\cos^2(\frac{x}{2})$,
  - d) x , $x(x - 1)$, $x(x - 1)(x - 2)$,
  - e) 1 , $\cos x$, $\cos 2x$.

2 Báza a dimenzia

- 2.1. Zistite, či dané vektory tvoria bázu v $\mathbb{R}^3$:
  - a) $(1,2,3)$, $(1,-2,3)$, $(1,2,-3)$
  - b) $(1,1,1)$, $(1,1,0)$, $(1,0,1)$
  - c) $(1,0,0)$, $(0,1,0)$, $(0,0,1)$, $(1,1,1)$.
- 2.2. Zistite, či dané vektory tvoria bázu v $\mathbb{Z}_5^3$:
  - a) $(1,2,3)$, $(2,3,4)$, $(0,3,1)$
  - b) $(1,0,0)$, $(0,1,2)$, $(2,1,3)$
  - c) $(0,1,2)$, $(3,0,1)$, $(1,0,2)$.
- 2.3. P_n označme priestor všetkých polynómov stupňa najviac n . Overte, že $d(P_n) = n + 1$ a že $1, x - 1, \dots, (x - 1)^n$ je báza tohoto priestoru.
- 2.4. Určte dimenziu podpriestoru $[\vec{\alpha}, \vec{\beta}, \vec{\gamma}]$, ak $\vec{\alpha} = (1, 3, 2, 1)$, $\vec{\beta} = (4, 9, 5, 4)$ a $\vec{\gamma} = (3, 7, 4, 3)$ v $\mathbb{R}^4$.
- 2.5. Nájdite bázu a dimenziu podpriestoru $P = [(1, 1, 1, 3), (1, 2, 3, 6), (1, 6, 6, 6), (3, 1, 4, 1)]$ priestoru $\mathbb{Z}_7^3$.
- 2.6. Ak sa to dá, doplňte dané vektory na bázu príslušného vektorového priestoru:
  - a) $(1,1,2)$, $(2,1,3)$ v $\mathbb{R}^3$,
  - b) $x^2 - 1, x^2 + 1$ v priestore polynómov stupňa najviac 3,
  - c) $(1,2,3,0)$, $(3,4,1,2)$ v $\mathbb{Z}_5^4$.
- 2.7. Ak každý z vektorov $\vec{\beta}_1, \dots, \vec{\beta}_k$ je lineárnou kombináciou vektorov $\vec{\alpha}_1, \dots, \vec{\alpha}_m$, tak $d([\vec{\beta}_1, \dots, \vec{\beta}_k]) \leq d([\vec{\alpha}_1, \dots, \vec{\alpha}_m])$.

3 Súčty podpriestorov

- 3.1. Zistite¹ $d(U)$, $d(V)$, $d(U + V)$, $d(U \cap V)$, bázu $U + V$ a bázu $U \cap V$
- a) v $\mathbb{R}^2$ pre $U = [(2, 5)]$, $V = [(1, 3)]$
- b) v $\mathbb{R}^3$ pre $U = [(1, 2, 3), (-1, 2, 3)]$, $V = [(2, 1, 4), (-2, 1, 4)]$
- c) v $\mathbb{R}^4$ pre $U = [(1, 0, 1, 0), (1, 0, 0, 1)]$, $V = [(1, 1, 1, 0), (1, 0, 1, 1)]$
- d) v $\mathbb{R}^4$ pre $U = [(1, 2, 3, 4), (1, 1, 1, 1), (4, 3, 2, 1)]$, $V = [(1, 1, 0, 0), (0, 0, 1, 1), (1, 0, 0, 0)]$.
[a)1,1,2,0; b)2,2,3,1; c)2,2,4,0; d)2,3,4,1]
- 3.2. Nech $T = [(1, 3, 2), (2, 1, 3), (3, 4, 0)]$ je podpriestor $(\mathbb{Z}_5)^3$. Existuje podpriestor S taký, že $(\mathbb{Z}_5)^3 = T \oplus S$? Ak áno, nájdite ho! Je tento podpriestor jednoznačne určený?
- 3.3. Dokážte, že ak $\vec{e}_1, \dots, \vec{e}_k$ je báza vektorového priestoru V , tak $V = [\vec{e}_1] \oplus \dots \oplus [\vec{e}_k]$.
- 3.4. Ak máme zadané podpriestory

$$W_1 = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x + y - z = 0\},$$

$$W_2 = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; 3x + y - 2z = 0\},$$

$$W_3 = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3; x - 7y + 3z = 0\},$$

nájdite $\dim(W_1 \cap W_2 \cap W_3)$ a $\dim(W_1 + W_2)$, $\dim(W_1 + W_3)$, $\dim(W_2 + W_3)$.

---

¹Pri tejto úlohe sa môže hodiť používať elementárne riadkové operácie a úpravu na redukovaný stupňovitý tvar.